SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan **15 gld.**, za pol leta **8 gld.**, za četrt leta **4 gld.**, za en mesec **1 gld. 40 kr.**
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto **12 gld.**, za pol leta **6 gld.**, za četrt leta **3 gld.**, za en mesec **1 gld.** V Ljubljani na dom pošiljan veljá **1 gld. 20 kr.** več na leto. Posamezne številke veljajo **7 kr.**
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljà tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr. če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 117. V Ljubljani, v sredo 23. maja 1888. **Letnik XVI.**

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 22. maja.

Budgetna razprava.

(28. dan.)

Glavna razprava zadnje seje vršila se je o trtni uši. Govorila sta o njej dr. Gregorec in baron Mascon z ozirom na štajerske vinorejce, in slednjič jo je obširno in dobro zasoljeno razpravljal še naš poslanec Pfeifer ter živo opisoval škodo, ki jo je že dozdaj napravila na Kranjskem. Vsa čast gospodu ministru, rekel je nekako g. Pfeifer, ali poročevalci v ministerstvu se premalo brigajo za zatiranje trtne uši. Morda bi se malo bolj potrudili, ko bi jim namesto letne denarne plače odmerili 10 oralov zdravih, namesto službinske doklade pa 20 okuženih vinogradov. (Veselost!) Ker boste govor objavili v celoti, ni se mi treba ž njim obširneje pečati, toliko pa še omenim, da je v troške za napravo novega vinograda še prenizko nastavil in da so zlasti v nekaterih krajih za tretjino višji, kakor jih je izračunil g. Pfeifer.

Danes ob ¼3. uro je bilo poljedelsko ministerstvo srečno dovršeno ter se je pričela razprava o centralnem ali osrednjem vodstvu justičnega ministerstva. Protigovornikov je oglašenih 10, zagovornikov pa 8; prvi nasprotni govornik je dr. Foregger, kateremu bo sledil na desnici gospod dr. Ferjančič.

Foreggerju bil je glavni predmet slovensko uradovanje; s svojimi zaničljivimi obsodbami slovanskih narodov je vzbudil večkrat živahno oporekanje, zlasti ko je trdil, da Slovani nimajo potrebnih pravnih pripomočkov, da celo ne jedne slovanske pravne države. Med drugimi bedarijami rekel je tudi, da je slovenski narod sicer velik, ali kitajski je še večji; ako je torej dopuščeno slovensko vknjiževanje, bi moralo biti še bolj dovoljeno kitajsko!! Človeku se gnjusi tako žlobudranje poslušati in milovati moramo one, ki so primorani nanj paziti, da ga prilično zavrnejo. Ko to sklepam, govori že tri četrt ure; ako bode zvest svoji napovedi, dolgočasil bo zbornico s svojim čenčanjem poldrugo uro; g. dr. Ferjančič danes pač ne pride več na vrsto, sicer bode govoril kot zadnji govornik proti četrti uri popoludne.

Govor poslanca dr. Gregorca

o ljudskih šolah na Koroškem in Štajarskem in o nemškem šulvereinu.

(V državnem zboru dné 3. maja 1888.)

Visoka zbornica! Člen XVII. državne temeljne postave določuje, da ima pravico najvišjega vodstva pri vsem odgojevanji država. To pravico izvršujejo naučno ministerstvo, deželni in okrajni šolski nadzorniki in konečno deželni, okrajni in krajni šolski svèti.

Drugi, mnogo slavnejši člen XIX. pa velí v 3. odstavku: „V deželah, kjer prebiva več narodov, treba je tako vrediti javne šole, da bo vsak narod imel potrebnih sredstev za izomiko v svojem jeziku, ne da bi bil kdo prisiljen učiti se drugega deželskega jezika.“ S tem je vsakemu avstrijskemu narodu priznana pravica do narodne ljudske šole in mu jo jamči državna temeljna postava. Narodna šola je po mojih mislih tista, v kateri je materini jezik jedini poučni jezik, in se drugi deželni jezik uči le kot neobligaten predmet.

S to razlago člena XIX. se strinjajo tudi besede prvega odstavka, ki velí: „Vsak narod ima nedotakljivo pravico varovati in gojiti svojo narodnost in jezik.“

Te besede so dobro premišljene. Narodnost obseza več nego samo narodni jezik; ona obseza pokolenje in kulturno posebnost narodovo. Ta kulturna posebnost se kaže v veri, socijalnem redu, v nravnosti, pismenosti, v navadah in šegah, umetnosti in znanosti.

Vse to pa najlepše izraža narodni, materini jezik. V tem živí narod. Kjer se opušča materinščina, tam narodnost umira (Poslanec Grégr: Tako je!), in tukaj je pravi vzrok, zakaj vsak avstrijski narod zahteva tako ljudsko šolo, v kateri je materinščina izključno poučni jezik. S tem se strinjajo vsi odlični pedagogi in šolski možje vseh omikanih narodov, posebno pa Nemcev. Ti na primer trdijo: V otroku je treba misli vzbujati v materinščini in zato jo moramo najprvo gojiti. Akoravno nekateri posebno nadarjeni otroci lahko premagajo težave pri učenji drugega jezika, vendar ostane vedno nekaj slabih posledic. Otrok večkrat meša tuje besede z besedami materinščine, nima mnogo ljubezni do starišev, domovine, materinščine, večkrat mu zmanjka najpotrebnejših izrazov, in njegov značaj je omahljiv. Le materinščina vtisne človeku pravi narodni značaj v duha. (Poslanec dr. Vitezič: Prav res!) Zato učé nemški pedagogi, naj stariši ne dopuščajo, da bi se otroci prej učili tujega jezika, dokler niso v materinščini dovolj poučeni. Na velikem kolonijalnem kongresu v Berolinu je rekel profesor Knoll: „Otrok se tako dolgo ne smé učiti drugega jezika, dokler se njegovo dušno življenje ni tako tesno spojilo z materinščino, da se daljno njegovo mišljenje skozi celo življenje izvršuje le v materinščini.“ Vsled tega mislim, da je edino pravo, kar priznava člen XIX. državnih temeljnih postav vsakemu avstrijskemu narodu, namreč narodno ljudsko šolo, v kateri je materinščina edini poučni jezik.

Kako se naša c. kr. šolska oblastva obnašajo nasproti tem trditvam pedagogike in državne temeljne postave? Priznati moram, da jih popolnoma potrdijo in tudi vestno izvršujejo, kedar se gré za nemške otroke in nemške šole; toda žalibog moram pristaviti, da ravno ista c. kr. šolska oblastva prezirajo dotične trditve in načela, večkrat tudi zatajijo, kedar se gré za slovanske šole in slovanske otroke. To se godí zlasti v deželah, kjer živí več narodnosti, v Šleziji, na Moravskem, Koroškem, Štajerskem, nekaj časa tudi na Kranjskem, Goriškem, Tržaškem in v Istri.

LISTEK.

Le pošteno!

Slika iz življenja. Češki spisal Al. Dostál, prevel H. H—e.

V.

Urh in Marija sta prišla z božje poti. Stariši so čakali s smehljajem na ustih svoja otroka in otročiči radodarnega brata. Ko so bili žepi izpraznjeni in o božji poti tudi nekaj povedano, oglasi se Bartoš:

„Poglej, Urh, koliko skrbí sem imel, kako bi te na študije poslal, in bil bi kmalu obupal, tako mi je smeh sosedov v glavo šel, pa Bog je pomagal.“

Urh se ni razveselil, ni skočil, ni objel očeta, matere. Otožen je ostal kakor prej.

„Ti se ne veseliš, ne raduješ, da boš šel zopet na študije?“ vprašal je Bartoš s začudenjem.

„Ne veselim se, in veseliti se tudi ne morem. Nikakor ne. Če tudi mi daste za pot, za začetek, kako bo za naprej? In če tudi me daste izšolati, ali ne oberačite sebe, drugih otrok? Jaz sem se namenil za nekaj druzega, na študije ne grem.“

„In kaj hočeš početi, sin?“ vprašala je Bartoška.

„Bom šel k rokodelstvu“, odgovoril je srčno Urh.

„K roko — k rokodelstvu? K rokodelstvu? Za to si torej študiral celih šest let, učil se latinsko, in kako je v Ameriki? Za to sem potrosil denar, za to sem se trudil, skrbel, poganjal se, prizadeval se, da boš enkrat črevljarski učenec ali nekaj druzega? Fant“, in Bartoš se je razjezil, „rečem ti, raje ti bom vrat zavil, kot tebe k rokodelstvu pustil!“

V sobi je bilo tiho kakor pred hudo uro. Samo blisk in gromenje. Bartoš vidi že namuzljeje kmetov, kako bo „gospod“ dijak hodil v umazanem predpasniku. In materi šine misel: proč je slovesna nova maša. Edina Marija je bila enakih mislij kakor brat. Rokodelec biti, truditi se, ni sramota niti učenemu človeku ne. Kar zná, to mu bo v prid prišlo.

„In kakšen namen imate z menoj, oče?“ vprašal je bojazno Urh.

„Namen, ne namen! Bil sem pri gosp. župniku, in le-ta so mi svetovali, da greš v samostan k frančiškanom.“

„K frančiškanom?“ zavpila je Marija in prijela Urha za roko, kakor bi se za njega bala.

„Da, k frančiškanom. Tam boš dobil stanovanje, hrano — sploh preskrbljen boš. Potem boš vstopil ali v red ali v semenišče. To je edina tvoja pot. Stori kar hočeš.“

„In kako pa, ko bi Urh ne imel nagnenja vstopiti po osmi šoli v duhovski stan?“ oglasila se je Marija.

„Tiho bodi s svojim razumom! Zakaj bi ne hotel ostati v samostanu ali pa mašnik postati? Imajo se li morda slabo? Morajo se li truditi od zjutraj do večera, do noči? Vsedejo se li k prazni mizi?“

„Oče, mislite, da je vse le jesti in piti? Mislite, da nima voliti druga, veliko plemenitejša želja in nagnenje hlapcev Gospodovih, duhovnikov, kateri morajo enkrat odgovor dajati za duše sebi izročene? Ko bi moral iti za duhovnika na tak način, kakoršen ste vi imenovali, potem bi si raje jaz sam zavil vrat.“

Zopet je grozno tiho v sobi.

„Zakaj ne bi mogel biti rokodelec učen, posebno zdaj, ko vse hrepení po napredku in oliki? Ali se moram učiti ravno krojaštva, črevljarstva? Ali niso tudi rokodelstva, pri katerih je potreba več glave kot rok? Mislite li, da bi vam jaz delal nečast, sramoto, ko sem bil tako dolgo časa vaša radost in ponos?“

V teh deželah tako postopajo šolski uradi, kakor da bi bila njih glavna naloga zgraditi nemški most od Krnova v Šleziji do Trsta. Hitro tù zgine člen XIX., prezré se § 6. ljudsko-šolske postave in pozabijo načela, samo da se ponemčuje. Da to dokažem, opisal bom šolske razmere na Štajerskem in deloma tudi na Koroškem, kolikor so namreč v zvezi s c. kr. šolskimi nadzorniki.

Slovenci na Štajerskem in Koroškem so imeli od časa Marije Terezije in cesarja Jožefa le nemške šole. Tudi katehizem je bil nemški. (Poslanec dr. Foregger: Tudi na Kranjskem.) To je trajalo okoli sto let. Še-le sedaj so spoznali, kako brezkoristne so take šole, ter so pod ministrom Bachom dovolili plemenitemu slovenskemu rodoljubu, knezoškofu Slomšku uvesti slovenščino kot poučni jezik v ljudski šoli na Koroškem in Štajerskem. Tako je prišlo, da so Slovenci imeli slovenske ljudske šole, ko je stopil v veljavo člen XIX. državne temeljne postave, in to pravico jim zagotovlja sedaj ta postava. To pa je prisililo ponemčevalce, da so poiskali druga pota, druga sredstva. Izbirčni v tem oziru ravno niso bili. Najprvo so pozabili § 6. ljusko-šolske postave z dné 14. maja 1869, ki velí: „O poučnem jeziku in pouku v drugem jeziku odločuje deželni šolski svèt, ko je zaslišal one, ki šolo vzdržujejo.“

Ta pa je krajni šolski svet. Ponemčevalci so planili nad slovenskega kmeta, ter mu tako dolgo blebetali o absolutni potrebi nemščine, da mu je nazadnje verjel. V krajnih šolskih svetih so potem sklepali, šolski nadzorniki naj skrbé, da se bo v ljudskih šolah učilo „več nemški“. (Čujte! Čujte! na desnici). Te peticije so bile takoj uslišane, pa tako, da sedaj slovenski kmetje, ki se zavedajo svoje narodnosti, močno obžalujejo. V svoji lahkovernosti so namreč mislili, da bo slovenščina tudi zanaprej ostala v šoli kot poučni jezik, in da se bo nemščina učila le s pomočjo slovenskega poučnega jezika. Ali v tem so se hudo zmotili. Šolske oblasti so iz učnega predmeta hitro naredile poučni jezik, in tako je postalo nemških nad 100 slovenskih ljudskih šol. (Čujte! Čujte! na desnici).

Najprvo so slovenščino izpodrinili iz višjih razredov v nižje, nekaj časa jo trpeli v prvem polletji prvega razreda, a konečno so jo popolnoma vrgli iz šole. Kaj morejo take šole koristiti gledé izobražbe šolske mladine, to je povedal edini sedanji slovenski deželni poslanec na Koroškem, gospod Muri, sicer s preprostimi, pa toliko ganljivejšimi besedami.

Prosim, dovolite mi, da te besede prečitam (čita):

„Slovenski otroci, ki obiskujejo take (ponemčene) šole, naučijo se tam nemški brati, vendar malokedaj vedó, kaj so brali. Znajo tudi nemški pisati, ali to nima nobene vrednosti za nje, ker se nikoli ne naučé toliko nemščine, da bi mogli le jeden sestavek pravilno nemški napisati. O drugih predmetih n. pr. o zemljepisji, naravoslovji itd. še ne govorim ne, kajti ob sebi je umevno, da slovenski otrok na deželi ne more toliko napredovati v nemščini, da bi se teh predmetov s pridom učil v nemščini. Jako pogosto se zgodí, da v slovenske kraje pošiljajo učitelje, ki niti ne razumejo slovenščine“.

To so besede edinega slovenskega poslanca na Koroškem, in nato je odgovoril deželni predsednik Zabierow (čita): „Poučuje se tako, kakor so želele postavno vprašane občine“.

To je sedaj le deloma resnično; resnično je, ker se mnoge šolske občine dajo pregovoriti in prevarati, da se odpovedó narodnemu jeziku v šolah, in kjer slovenski kmetje še niso spoznali, da je to krivo in škodljivo, tam je tako, kakor je govoril deželni predsednik. Njegove besede pa niso resnične, ker se že mnogi slovenski kmetje na Koroškem zavedajo svoje narodnosti, spoznavajo svojo napako in tirjajo slovenske šole. Zato pošiljajo mnogo prošenj šolskim oblastvom, seve doslej vedno brez vspeha (Čujte! Čujte! na desnici), kakor je v visoki zbornici že večkrat bilo povedano. Pristavil bi še, kako šolska oblastva postopajo nasproti tem peticijam. To je zeló označilno. Tako n. pr. je šolska občina Glineška pri Celovci vložila prošnjo pri okrajnem šolskem svetu za slovensko šolo. Nato je sklical predsednik okrajnemu šolskemu svetu zastopnike šolske občine ter jih nagovoril: „Poglejte me! Tudi jaz sem Slovenec, ali le nemščini se imam zahvaliti, da sem postal takšen gospod, ki sedaj stoji pred Vami“. (Čujte! Čujte! na desnici).

Te besede so poparile kmete in prepričale, da so takoj preklicali svoje podpise. Enako se je zgodilo prosilcem tudi v Bilčevasi. V okolici rožeški je slovenski advokat izdelal prošnje za slovenske šole ter so se odposlale. Kmalu nato pride predsednik okraj. šol. svetu, okrajni glavar Prakselmayer, ter obdeluje prosilce tako dolgo, da so preklicali podpise. Ker so nekateri le ugovarjali, rekel jim je oblastno: „Storite, kar hočete, slovenske šole ne bodete nikedar dobili“.

Iz tega sklepam tako-le: Ako slovenski kmet v svoji nevednosti nekaj zahteva, kar je proti državni temeljni postavi in proti pedagogičnim načelom, kar je tedaj nespametno, to šolska oblastva smatrajo kot pedagogično modrost, ki se mora takoj izvršiti. Ako pa isti kmet zapazi, da se je motil, da je zahteval, kar je proti državnim temeljnim postavam in pedagogičnim načelom, in sedaj zahteva kaj pametnega, odbijejo mu prošnjo ter rekó: slovenske šole ne boš nikedar dobil! Res je, da se tako postopanje ne strinja s hvalisano nemško poštenostjo in pravicoljubjem, toda reči moram na čast pravicoljubnim, poštenim in pravim Nemcem, da pravi domači Nemci najmanj lové slovenske kmete. Glavno vlogo so tukaj vedno igrali prisiljeni tujci, nameščeni uradniki, profesorji in učitelji v zvezi s slovenskimi odpadniki. Ti ljudje imajo vedno dovolj brezozirnosti, napuha in sovraštva do Slovanov, in ti jim dajo največ sposobnosti za beganje narodov.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. maja.

Notranje dežele.

Predvčerajšnjim je imel *nemški „schulverein“* svoje glavno zborovanje v Brnu. Raz nekatere hiše so vihrale „nemške“ zastave, pa tudi „gospôda“ je imela „nemške“ trakove. Došli so k shodu zastopniki iz Berolina, Draždan itd. Nad sedeži odbornikov svetile so besede: „Mi Nemci se bojimo Boga, sicer pa nikogar na svetu!“ Ponosne besede, in vendar vedno tarnajo, kakó slabo se jim godí v Avstriji. Predstojnik brnske „ortsgruppe“, pl. Wieser, je pojasnoval smoter tega društva: Mi Nemci se hočemo s „schulvereinom“ samo braniti. To društvo naj postane „hiša mirú in sprave“ za vse Nemce, da bo konečno veljalo v celi Avstriji le eno geslo: „Sloga in — nemški!“ — Komentar k tem željam je odveč!

V ponedeljek je bil na čast *bavarskemu princu-regentu Luitpoldu* slavnosten obed pri cesarju. Princa Luitpolda so obiskali vsi na Dunaji bivajoči nadvojvode.

Zagrebški posojilni odsek je sprejel ponudbo ogerske hipotekarne banke o posojilu 1,800.000 gl., kar je potrdil tudi mestni zastop.

Dalmatinskim dijakom na Dunaji, zoper koje se je vršila disciplinarna preiskava, ker so poslali pismo društvu „pro patria“, dal se je dné 18. maja skupen ukor v sejni dvorani vseučiliščni.

Vnanje države.

Že včeraj smo poročali, da je odposlal *papež Leon XIII.* brazilijanskim škofom okrožnico „In plurimis“ o odpravi suženjstva. V njej pravi sveti Oče: Nobeno darilo, koje je dobil povodom zlate maše, ni mu bilo prijetnejše, nego odprava suženjstva v Braziliji, kakor je že to meseca januarija naglašal nasproti brazilijanskemu poslaniku. Papež priznava veliko skrb, kojo sta v tem oziru pokazala cesar in vladarica, ter razpravlja potem krščanska načela o suženjstvu in prostosti. Dokazuje, kakó se je človeški rod ponižal vsled dednega greha; vsi, tudi izobraženi narodi, kakor Grki in Rimljani, imeli so postave, po kojih je bil del človeštva od gospodarjeve dobre ali slabe volje odvisna mrtva stvar. Krščanstvo pa je koj začetkoma svojega obstanka proglasilo enakost vseh ljudi, a ob enem je učilo pokorščino in udanost, da ne bi provzročilo splošnega prevrata. Sv. Oče se spominja vsega, kar so storili na korist sužnjev njegovi predniki, od Hadrijana I., ki jim je dal pravico, da se smejo ženiti, Pija II. in Leona X., ki sta vplivala na Španijo in Portugal zaradi prepovedi trgovine s sužnji, Pija VII., ki se je pečal na dunajskem shodu s tem vprašanjem, do Gregorja XVI., ki je obsodil trgovce s sužnji. Konečno priporoča škofom, naj podpirajo vlado cesarjevo.

Kakov izid je imelo potovanje *srbskega* kralja Milana na Dunaji in v Budimpešti, o tem se ne poroča nič gotovega. Poluuradni listi o tem popolnoma molčé. Čudno je to, da ni bil kralj navzoč pri otvorjenju železnice Belgrad-Solun. Govori se, da se je bal neprijateljskih izjav, kakoršno je doživel na Dunaji, kjer se mu je bajè celo sporočilo, da ga nameravajo neznani zločinci napasti. — Vest o nemirih v zajčarskem okraji se uradno ne potrjuje, pač pa se priznava, da je Kristić z njemu lastno „odločnostjo“ ukrenil vse potrebno, da že za naprej vzame ojstrino vsaki vstaji. Ker pa take izvanredne naredbe niso v navadi, ako jih ne veleva poseben vzrok, potem pač ni v tej deželi popoln „mir in red“, kakor se stalno zatrjuje. Označivno je tudi to, da se belgrajski krogi niti ne trudijo več dokazovati, da je narod s sedanjo vlado zadovoljen.

Kakor se poroča „Lloydu“ z Dunaja, izmišljena je vest londonskih listov, da je sklenilo dunajsko ministerstvo pozvati *Črnogoro,* naj strogo pazi na to, da v bodoče ne bodo njeni podložniki neopravičeno prekoračevali avstrijskih mej. Naredbe, koje je ukrenila avstrijska vlada, zadostujejo popolnoma, da se prepreči vsak vstajni poskus. Knez črnogorski je zadovolil s svojimi izjavami avstrijskega poslanika v Cetinjah; ni res, da so Črnogorci planili v Ercegovino. Roparstvo v zasedenih deželah in posebno ob črnogorski meji je staro zlo, koje je Avstrija podedovala od Turčije; Črnogora teh napadov ni kriva.

V *Bolgariji* hité dogodki proti svoji hitri rešitvi. Pred nekaterimi tedni raznesla se je vest, da so navstale razprtije mej princem Koburškim in ministerskim predsednikom Stambulovom. Koburžan se je nanagloma povrnil s popotovanja v Sofijo brez Stambulova, ki je odšel v Tirnovo. Prvotni vzrok tej nespravi je zadeva z majorjem Popovom. Tudi nočejo potihniti poročila o roparskih četah. Prinčevi nasprotniki delujejo sedaj s podvojeno vnemo. Kakor zatrjuje „Bulgarin“, storil je Cankov prvi korak, da se sporazume s Karavelovom, ter je predlagal izgotovljen vspored, po kojem bi mešan Cankov-Karavelovov kabinet izvršil predrugačenje ustave in dognal sporazumno z Rusijo izvolitev novega kneza. — Kasacijski dvor je potrdil razsodbo zoper majorja Popova in tovariše; le pri civilnem uradniku Terevu je znižal kazen od enega leta na pet mesecev ječe.

Rumunska zbornica se bo v kratkem že razpustila; nove volitve izpodbujajo vse stranke k živahni delavnosti. Tudi bivša zbornična večina se bo zopet pokazala na politiškem površji ter bo z vsemi močmi agitovala zoper vladne namere. Ministerstvu Rosetti-Carpovemu prihaja pri vseh teh vsestranskih pripravah tesno pri srcu ter se trudi na vse kriplje, da bi si povoljno razoralo kamenito ledino za prihodnje volitve, ter razpušča po vseh večjih mestih eden zastop za drugim. Počakati pa

---

„Prosim te, fant, o rokodelstvu nikar ne govori. S tem smo že gotovi!“

„In kaj mi ostane druzega?“

Zopet je tiho v sobi kakor v grobu. Samo dihanje se sliši, in sicer dihanje iz stisnenih prs. Pred Urhovimi očmi so se gibali temni zidovi, v teh temnih zidovih majhna sobica in notri človek, ki je dozdaj živel sredi odprte prirode, v šumenji in hrumenji svetá, notri mora preživeti vek mladeniški, moški in tudi vek starosti. Seveda, privadiš se, pa — kje je hrepenenje, želja, nada po bodočnosti? Notri v tej majhni izbici so pokopane! Kako se more v taki majhni sobici zapreti oni duh, ki je kakor s kriloma tekal, nikjer zadovoljnosti ne dobivši? V Urhovi misli se je zagibala še ena ožja izbica samo iz štirih desk, in v tej bi raje danes počival z rokama navskriž položenima na prsih, kakor da mora rešiti ono vprašanje življenja: „Kaj je početi, kam se je obrniti?“

„Urh, ne žali nas“, so začeli mati jokajoč se. „Kako smo se tebe veselili, koliko nad v tebe položili, in ti bi nas mislil na tak trapast način razžalostiti? Kako sem skrbela, po noči nisem spala, hranila, videla sem te že, da se ti dobro godi, da si duhovnik, in ti motiš to moje veselje in radost tako brez usmiljenja! Kako moreš kaj tacega storiti svoji materi, katera te je podojila, izredila?“

„Kaj ko bi videli, da je vaš sin nesrečen, za živa pokopan, kaj bi temu rekli?“

„Če pa nočeš v samostanu ostati, obljube storiti, izšolaj se samo v samostanu, in potem moreš vstopiti v semenišče“, je svetoval Bartoš.

„To naj bi bilo dejanje poštenega človeka? Bolje je vzeti beraško palico v roke, nego na tak način si svoje življenje zagotoviti. Tako življenje, na sleparijі zidano, ne prinese blagoslova, ampak kletev.“

Bila je jasna noč. Nebo polno zvezd, in luna se je vpirala v okna. Igrala se je na tleh, na stenah in hitela je naprej. Pri Bartoševih niti nažgali niso. Otroci so zaspali in samo štiri osebe so se trudile s svojimi glavami; na čelu vsacega se je razprostiral črn mrak, bolj črn kot kavke, kadar gredó v dolgem vlaku. Bartoška se je jokala zaradi zginjenih nad, Marija za svojega brata. Gospodar si je glavo oprl in premišljeval. Ko je preletel svit meglaste lune Urhov obraz, videle so se v njegovih očeh solze kakor bogati biseri.

(Dalje prih.)

je treba, ali se bo obneslo to že nekoliko preveč obrabljeno sredstvo.

Poleg „desničarske zveze“ v *francoski* zbornici sklenila je tudi skupino „rojalistiške desnice“, da bo z vsemi sredstvi delovala na razpustitev zbornice in presojo ustave. Liberalni listi priznavajo, da je s tem storjen osodepoln korak. Znana je nesložnost republikancev; v kratkem se bo pričel politični boj na življenje in smrt ter nam vsak dan lahko dojde brzojavna vest, da je ministerstvo razrušeno. Koliko se bo s tem doseglo, težko je sedaj že soditi; oživotvorjenje postavne monarhije odvisno je še od mnogih pogojev. Mogoče, da bodo dobili protirepublikanci že pri prihodnjih volitvah večino, a verjetno to ni, kar nam posebno še kažejo zadnje občinske volitve. S tem, da se napoveduje boj sedanjim razmeram, hoče se samo razrušiti obstoječe državno poslopje, nikdo pa ne more povedati, kako se bo z nova gradilo iz razvalin. Rojalisti pomisliti morajo pred vsem, ali se bodo mogli otresti sedanjega prijatelja v skupni borbi, Boulangerja, ki bo skoraj gotovo postal njigov sovražnik, kakor hitro bodo na cilju. — V Parizu so zeló radovedni, kedaj bodo čuli Boulangerja napovedani veliki govor. Njegov „impresario“, poslanec Laguerre, izrazil se je nasproti nekemu časnikarju, da je še negotovo, kedaj se bo to zgodilo. Vendar pa general ne bo hotel predolgo časa čakati na ugodno priložnost ter si jo bo sam napravil tekom treh tednov. — Župniku v Arneku škofije cambraiške odpovedala je vlada plačo zaradi „slabega politiškega postopanja“. Prejšnji republikanski župan je propadel pri zadnjih volitvah — to zadostuje. „Univers“ župniku čestita, kajti tako vladno preganjanje je najboljše spričevalo za francoskega duhovnika.

Francoski uradni brzojav poroča, da so Francozje razvili svoj prapor na vseh *„otokih pod vetrom“* (Levard Islands). „Otoki pod vetrom“ in oni „nad vetrom“ (Windward Islands), skupno imenovani „Male Antile“, je podolgasto otočje v Karaibiškem morji severno od Venezuele. Posamezne otoke prilastili so si Francozje, Angleži in Holandci. Najjužnejši izmed „otokov pod vetrom“, Dominika, zaznamovan je do sedaj na zemljevidih kot angleška posest; zaradi tega je treba počakati, ali se bo potrdila zgorajšnja vest francoskega vira.

V *ruskih* diplomatskih krogih je govorica, da je dunajska vlada že sklenila prestaviti veleposlanika grofa Wolkensteina v London, a preklicala je to svojo naredbo v zadnjem trenotku vsled izrečne želje ruske vlade, ki se je bala, da bo v tem slučaji ostalo avstrijsko-ogersko veleposlaništvo v Petrogradu dlje časa brez načelnika. Naznanilo se je avstrijski vladi iz Petrograda, da se bo odpoklical knez Lobanov z Dunaja, ako bo šel grof Wolkenstein v London. Vsled tega je sklenila dunajska vlada, da ostane Wolkenstein za sedaj še na svojem starem mestu. — „Nord“ piše: Sovražniki Rusije pačijo celó notranje ruske dogodke. Več inozemskih časopisov vzbudilo je strašilo panslavizma, koje vidijo v sredini slovanskega dobrodelnega društva. To društvo nima nikakoršnega politiškega namena. Ruska vlada dela sama politiko ter ne trpi nikacega tekmovanja. Izvolitev generala Ignatijeva predsednikom temu društvu opravičujejo njegove izvrstne lastnosti o dobrodelnih zadevah.

Švicarski zavezni sovet je imenoval pooblaščenci pri obravnavah z Avstro-ogersko o trgovinski pogodbi poslanika Aeplija na Dunaji, narodnega svètnika Cramer Frey-a v Curihu in stanovskega svètnika Blumera v Schwandenu.

Irskega parnelevskega poslanca Condona, ki je bil dné 20. t. m. izpuščen iz ječe v Corku, obsodili so dan pozneje v Michelstownu na enomesečno ječo zaradi hujskanja prebivalstva, naj ne izpolnuje zakonitih dolžnostij.

Španjska kraljica-vladarica je dné 20. t. m. slovesno otvorila barcelonsko razstavo. Po nagovorih župana in vladnega komisarja proglasil je Sagasta razstavo v imenu kraljice-vladarice otvorjeno. Kraljico je narod povsod navdušeno pozdravljal. Ko je zapustila vladarica avstrijski oddelek razstave, prosila je predsednika Lindheima, naj izreče njeno najprisrčnejšo zahvalo vsem avstrijskim razstavljalcem; dejala je, da je ta oddelek v resnici umetniški sestavljen in vzorno točno izvršen. Obljubila je, da bo še enkrat prišla pregledat vse posameznosti mogočno razvite avstrijske industrije. Zvečer na čast navzočim inozemskim princem prirejeni banket je bil sijajen. Udeležili so se ga vsi princi, veleposlaniki in admirali.

„Agenzia Stefani“ je dobila dné 20. t. m. poročilo iz *Masave:* Dva sela, koja je poslal Kantibai Aman, sta se povrnila ter pripovedujeta, da so ju neguš in ostali vodje jako prisrčno sprejeli; ras Alula je še vedno v Adui; neguš bo kmalu odpotoval v Makolle. Derviši so se pomaknili v Gallabat.

Dnevne novice.

(Trgovska in obrtniška zbornica) ima sejo v petek ob šestih popoludne v mestni dvorani. Dnevni red seje: 1. Zapisnik zadnje seje. 2. Poročilo o doneskih k razhodkom strokovne šole za umetno vezenje in šivanje čipek. 3. Poročilo o vlogah radi jedenajsturnega dnevnega dela. 4. Poročilo o neki dobitkovini. 5. Poročilo o računu za leto 1887. 6. Poročilo o pravilih zadrug: a) trgovcev, b) rokodelskih obrtov, c) krčmarjev in mesarjev v sodnem okraju mokronovškem, in d) krčmarjev, mesarjev in trgovskih obrtov v sodnem okraju logaškem.

(Finančno ministerstvo) je potrdilo dotični sklep kranjskega deželnega zbora o konvertovanji zemljiščno-odveznega dolga le gledé obračunanja na podlagi 5% obresti, ne pa na podlagi dosedanje priklade na direktne davke. Ministerstvo bo morda še tekom tega zasedanja predložilo državnemu zboru postavo o konvertovanji.

(„Wiener-Zeitung“) je v št. 106. objavila poziv najvišjega dvornega mojstra Nj. Veličanstva, da se morajo vsi člani redov sv. Štefana, Leopoldovega, železne krone in Fran Josipovega udeležiti v polnem številu slovesnega sprevoda na dan sv. R. Telesa. Le posebni vzroki morejo posameznikovo odsotnost opravičiti. Dobro in potrebno! Kaj bode neki rekel mestni zastop v Gradci ali dunajski, ki je nekdaj sklepal, naj gredó učenci pokriti v sprevodu?

(Iz Škocijana) na Dolenjskem se nam poroča, da je dné 21. t. m. zvečer umrl občeznani in spoštovani Matija Rorman, posestnik v Dobrovškivasi. Pokojnik je bil več let župan in daleč po okolici znan kot marljiv sadje- in vinorejec. Naj v mirn počiva!

(Iz deželnega šolskega svèta.) Učiteljsko službo na jednorazrednici v Begunjah na Gorenjskem je dobil drugi učitelj na ljudski šoli v Cirknici, g. A. Kleč, učiteljsko službo na jednorazrednici na Dobravi pri Kropi g. Fr. Gärtner. Stalno so nastavljeni gg.: Ignacij Rozman na jednorazrednici v Mošnjah, J. Perc na Svetlem Potoku, J. Dremelj na Polici in Fr. Schiffrer v Starem trgu pri Loži.

(Iz Logatca) se poroča: Na binkoštno nedeljo peljal se je župan g. Mullej v Postojino ter med potjo srečal kolesarja. Konja sta se preplašila in skočila na stran; voz se je zvrnil, g. Mullej zlomil roko, njegova gospa soproga pa se takó hudo poškodovala, da leži v smrtni nevarnosti v Planini.

(Toča) je pobila na binkoštno nedeljo popoludne v okolici Trojan in pri sv. Ožbaltu.

(Osepnice) v ljubljanskem in kamniškem okraji še sedaj niso ponehale. V Vevčah so morali napraviti bolnišnico za silo.

(Vabilo) gospodom družbenikom c. kr. kmetijske družbe kranjske na oběni zbor, ki bode v četrtek dné 14. junija 1888 ob ½9 uri dopoludne v dvorani mestne hiše v Ljubljani. Vspored: 1. Prvomestnik prične zborovanje. 2. Poročilo o delovanji glavnega odbora v l. 1887. 3. Predlog družbenega računa za leto 1887. in proračuna za leto 1889. (Račun in proračun dopošljeta se gg. družbenikom še ob pravem času, razpoložena sta pa v nadroben pregled v pisarni kmetijske družbe). 4. Volitev enega odbornika v glavni odbor namesto po § 22. družbenih pravil izstopivšega gospoda odbornika in c. kr. računskega svétnika R. Kastelica. 5. Volitev tajnika. (Ker je veljala izvolitev tajnika v l. 1884. le za dôbo umrlega tajnika gospoda Janeza Bleiweissa viteza Trsteniškega in ker je ta dôba letos dotekla, voliti je vsled § 22. društvenih pravil tajnika v novič.) 6. Poročila in predlogi glavnega odbora, med temi tudi predlog o prenaredbi družbenih pravil. (Prenarejena pravila, kakor jih misli glavni odbor občnemu zboru predložiti, dobijo vsi družabniki ob pravem času z družbenim listom doposlane). 7. Poročila in predlogi podružnic. 8. Nasveti in prosti govori posameznih družabnikov. Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. V Ljubljani, dné 6. maja 1888. Jos. Fr. Seunig, podpredsednik, Gustav Pirc, tajnik. Opomba: Glavni odbor vabi vse gg. udeležence občnega zbora, da se blagovolijo udeležiti skupnega ogledovanja novih nasadov na družbenem poskusnem vrtu, ki bode na dan zborovanja, popoludne ob 4. uri.

(Gledé varnosti) na železnicah izdalo je trgovinsko ministerstvo ukaz, da se morajo okna pri vseh tistih vozovih, ki so širji nego 2·9 metra, pregraditi z varstvenimi palicami, ki bodo zabranjevale vsakemu, kdor bi se hotel iz okna venkaj nagniti, pač pa se bo lahko gledalo skozi okno, ker bo prazni, t. j. predeljeni prostor še vedno 4·5 decimetrov obsežen, t. j. visok 5 decim., širok 4 decim. Tudi se bodo nabile po vseh takih vozovih pri oknih ali na kakem drugem kraji svarilne tablice „Ne se naslanjati skozi okno!“ Povod tej previdnosti so dale razne nesreče, ki so se na ta način pripigodile, ker so se ljudje skozi okno obešali. Marsikateri se je pa tudi že v tunelu na ta način ubil.

(Delovanje nemškega „Schulvereina“ na Slovenskem.) Iz občnega zbora, ki ga je imelo to Slovencem povsem sovražno društvo binkoštne praznike v Brnu, posnamemo le toliko, kolikor se pajkovo delovanje tega društva tudi po Slovenskem razteza. Šol ima to društvo na Štajerskem: eno z dvema razredoma v Sevnici, na Kranjskem pa dve: čveterorazredno s pravico javnosti v Ljubljani, jednorazrednico pa v Maverlu. Otroška vrta ima na Štajerskem dva: jednega v Ormoži, druzega v Slovenji Bistrici; na Kranjskem tri: v Ljubljani, Tržiči in Zagorji, jednega pa tudi na Primorskem. Podporo dobivalo je na Štajerskem petero šol, na Koroškem 1, na Kranjskem 3, in to so take šole, ki niso lastnina šulvereinska. Kočevcem plačuje „Schulverein“ pouk v godbi. Za napravo novih šol se bodo poslopja zidala na Štajerskem na peterih krajih: v Sevnici, Rogatcu, Slatini, Št. Ilju in Žusmu, na Koroškem v Podkloštru in na Vratih, na Kranjskem na peterih krajih kočevskega okraja. Podpore pri zidanji šol dobila je na Štajerskem 1, na Koroškem 1 in na Kranjskem tudi 1 občina. Knjižnice so se šolam nakupile na Štajerskem 3, na Koroškem 3, na Kranjskem 2. Učila so dobile na Štajerškem 7, na Koroškem 6 in na Kranjskem 2 šoli. Učitelji so dobili doklade: na Štajerskem 5, na Koroškem 1, na Kranjskem 5 in častna darila v denarjih na Štajerskem 5, na Koroškem 5 in na Kranjskem 7 učiteljev.

(Mariborsko društvo za povzdigo prometa) sklenilo je na to delati, da kolikor mogoče veliko tujcev privabi v Maribor. V to svrho sklenilo je po časnikih razglašati prednosti mariborskega mesta; izdajati knjižice, ki bodo v Maribor došlim tujcem vodnik po mestu in okolici; napraviti po okolici ugodna sprehajališča, postaviti klopí, nasaditi nasade; skrbeti, da se pridobé olajšave pri vožnji po železnici. Dalje mislijo vrediti vodništvo, ki bode tujce na njihovo željo spremljalo po mestu in okolici, pa tudi v hribe in na gore; skrbeti za ugodna prenočišča in za skupne izlete in zabave.

(Iz Rovinja.) K otvorjenju nove tukajšnje bolnišnice došlo je dokaj odličnega občinstva, med drugimi tudi nadvojvoda Karol Ludovik s soprogo. Po kosilu so se odličnjaki po morji vozili. Nadvojvoda Karol Ludovik s svojo soprogo v družbi društvenih načelnikov peljala sta se na jahti „Fantasie“, drugi povabljeni pa na vladnem parniku „Pellagosa“. Oba parnika sta bila jako krasno ozaljšana. Tretji parnik, ki je vozil v sredi obeh prvih, je bil „Risano“, na katerem so bili ostali deležniki slavnosti. Ko so se parniki v luko vrnili, bilo je mesto že sijajno razsvetljeno, kresovi so goreli in rakete sikale proti nebu. Dnevna slavnost završila se je s serenado, ki so jo napravili Rovinjci pred nadvojvodovim stanovanjem.

(Tržaški poslanci) Burgstaller, Luzzato in Skalitz položili so na spomenik Marije Terezije venec z napisom, ki proslavlja blago cesarico kot dobrotnico tržaškega mesta.

(Tržaški trgovec) Martinazzi, o katerem smo nedavno sporočili, da se je na Dunaj odpeljal in ondi izginil brez sledú naredil je za 7000 goldinarjev goljufije in pobegnil.

Književnost.

Zabavnega lista **„Dom in Svet“** izšla je 5. številka. Vsebina: „Uteha“ pesen, zložil Faustus. — „Lepi dol“, nadaljevanje. — „Iz burkaste preteklosti Mihe Gorenjskega“, nadaljevanje. — „Bolnik“ pesen, zložil A. Funtek. — Fran Levstik. — Kratkovidnost. — Recimo katero o našem pravorečju. — Strupene rastline, nadaljevanje. — Slovstvo. — Raznoterosti.

Zgodovina Šmarješke fare na Dolenjskem. Spisal Janez Volčič, župnik, tiskal J. Krajec v Novem Mestu. Cena 80 kr. Ta lična knjižica je 5. zvezek za cerkveno zgodovino kranjsko pomenljivega književnega dela, katero je pričel in še nadaljuje gospod A. Koblar. Dodan je knjigi životopis umrlega pisatelja iz peresa g. o. Florentina Hrovata.

Narodne biblioteke, katero izdaje g. J. Krajec v Novem Mestu, izšli so 27., 28. in 29. snopič pod naslovom **„Grška mythologija“.** Poslovenil Lavoslav Koprivšek. Cena 45 kr.

Šolske pesmi, nabral in izdal Gabrijel Majcen. Prva stopnja. (Na podlagi Miklosicheve „Začetnice in prvega berila“, Praprotnikovega „Abecednika“ in „Prvega berila“ istih dveh sestavljateljev). Cena 15 kr. Maribor. Založil Th. Kaltenbrunner 1888. Knjižica obseza 38 strani, 53 pesnî z notami, in je namenjena šolski mladini, ki najde v njej mnogo primernega gradiva.

Poduk, kako se med in vosek koristno vporabita. Nabral, sestavil in poslovenil Franjo P. Jeglič, učitelj na Dovjem. Jesenice 1888. Založilo „Čebelarsko in sadjerejsko društvo za Kranjsko“. Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani. Ta knjižica je izšla po naročilu c. kr. kmetijske družbe kranjske, ki je v ta namen dala 100 gld. podpore. S to knjižico sta kmetijska družba in imenovano društvo zeló ustregla slovenskim čebelarjem.

Koroške bukvice slovenskemu ljudstvu v poduk in kratek čas izdaja in zaklada Filip Haderlap v Celovcu 7. in 8. snopič po 10 kr.

Jurčičevih zbranih spisov VII. zvezek. Vsebina: Lepa Vida. — Ivan Erazem Tatenbach. V Ljubljani 1888.

Pet nedelj, posvečenih peterim ranam sv. Frančiška. Tretji pomnoženi natis. Tiskal J. Krajec v Novem Mestu 1888.

Telegrami.

Berolin, 22. maja. Zdravje cesarjevo je zadnje dni jako napredovalo. Kašelj in bruhanje sta neznatna, mrzlica je popolnoma ponehala. Cesar je mnogo na prostem ter se vsak dan vozi na sprehod.

Strassburg, 20. maja. Ministerska naredba določuje, da se bodo pričenši z dnem 1. junija zahtevali potni listi od vseh potnikov iz Francije v Nemčijo. Olajšave se dovoljujejo le za trgovinski promet v mejnih občinah.

Pariz, 20. maja. Clemenceau, Joffrin, Ranc so sklicali k velikemu zborovanju poslance, senatorje, občinske světnike in časnikarje, da organizujejo republikansko stranko zoper počenjanje plebiscistov. Prostozidarski shod se bo zbral dne 3. junija k posvetovanju o nevarnostih plebiscitnega gibanja.

Milan, 22. maja. Brazilijanskega cesarja je znova zadel mrtvoud na možganih, mnogo nevarniši nego prvipot. Sprejel je zakramente za umirajoče. Uro pozneje mu je nekoliko odleglo.

Umrli so:

18. maja. Jožef Lapajne, železniški sluga, 35 let, Poljske ulice št. 38, jetika.

19. maja. Franc Šmidt, uradnikov sin, 13 dni, Gospodske ulice št. 3, božjast. — Marija Cvek, učiteljeva hči, 39 let, Vodnikove ulice št. 2, jetika. — Jovana Parkelj, mesarjeva hči, 16 let, Poljanski trg št. 5, jetika. — Antonija Hribar, zasebnica, 66 let, Stari trg št. 14, otrpnenje pljuč.

20. maja. Anton Felber, železniškega magacinerja sin, 2 mes., Kravja dolina št. 1, božjast.

21. maja. Franc Osenk, tesar, 38 let, Kravja dolina št. 11, jetika. — Jera Zagorc, posestnica, 65 let, Kurja vas št. 5, Kolika.

V bolnišnici:

18. maja. Janez Maver, delavec, 30 let, jetika. — Marija Pene, gostija, 52 let, jetika. — Franc Jeršek, delavec, 28 let, jetika. — Marka Zagorc, delavec, 58 let, Marasmus.

19. maja. Ignacij Jeršek, delavec, 42 let, Dementia paralitika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje: zrakomera v mm	Stanje: toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
22.	7. u. zjut.	736·3	18·8	brezv.	megla	0·40
	2. u. pop.	734·5	23·2	sl. vzh.	dl. jasno	
	9. u. zveč.	736·2	17·0	„	oblačno	

Dopoludne jasno, popoludne nekoliko dežja in od daljave grom. Srednja temperatura 18·3° za 4·0° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

23. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl.	30 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	80 „	— „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „	40 „
Papirna renta, davka prosta	91 „	95 „
Akcije avstr.-ogerske banke	868 „	— „
Kreditne akcije	276 „	20 „
London	126 „	75 „
Srebro	— „	— „
Francoski napoleond	10 „	05 „
Cesarski cekini	5 „	95 „
Nemške marke	62 „	15 „

Tržne cene

dné 23. maja.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	18	Špeh povojen, kgr.	—	66
Rež, „	4	22	Surovo maslo, „	—	90
Ječmen, „	3	90	Jajce, jedno „	—	2
Oves, „	3	09	Mleko, liter	—	8
Ajda, „	4	22	Goveje meso, kgr.	—	56
Proso, „	4	22	Telečje „ „	—	48
Koruza, „	5	52	Svinjsko „ „	—	56
Krompir, „	1	96	Koštrunovo „ „	—	36
Leča, „	12	—	Pišanec	—	50
Grah, „	13	—	Golob	—	20
Fižol, „	11	—	Seno, 100 kgr.	2	32
Maslo, kgr.	1	—	Slama, „ „	2	14
Mast, „	—	70	Drva trda, 4 □ mtr.	6	60
Špeh svež, „	—	60	„ mehka, „ „	4	15

Št. 231. m. š. sv. (1)

Razglas.

Za gradnjo **nove mestne petrazredne deške ljudske šole s telovadnico v Ljubljani** razpisuje se natečaj ob oddaji **1. zidarskega, 2. kamenoseškega, 3. tesarskega, 4. krovskega** in **5. kleparskega dela, 6. dobave stavbinskega železja** in **7. naprave vodnjaka.**

Gradnja oddaja se na podlagi načrtov, podrobnih mer in stavbinskih pogojev, v mestnem stavbinskem uradu razgrnenih, po **enotnih cenah,** katere morajo gospodje podjetniki sami nastaviti in v **zapečatenih** ponudbah izročiti podpisanemu c. k. mestnemu šolskemu světu do **dvanajste ure**

31. maja t. l.

Vsaki ponudbi je ali v gotovini ali v sposobnih vrednostnih papirjih, oziroma hranilničnih knjižnjicah priložiti vadijum in sicer ponudbi o

1. zidarskem delu	2000	gld.
2. kamenoseškem delu	180	„
3. tesarskem delu	240	„
4. krovskem delu	100	„
5. kleparskem delu	140	„
6. dobavi železja	400	„
7. napravi vodnjaka	50	„

Na ponudbe, ki bodo izročene prepozno, ne bode se jemal ozir.

C. kr. mestni šolski svět ljubljanski

21. dan maja 1888.

Romanje na božjo pot

na Trsat.

Vstop dovoljen je na vseh postajah južne železnice od Zidanega mosta do Št. Petra ter stane vožnja tje in nazaj, in sicer od postaj:

(1)

	I. razred.	II. razred.	III. razred.
Zidanimost	10·88	8·18	5·49
Hrastnik	10·45	7·87	5·28
Trbovlje	10·24	7·70	5·17
Zagorje	10·—	7·55	5·07
Sava	9·61	7·23	4·86
Litija	9·18	6·92	4·64
Kresnice	8·76	6·60	4·43
Laze	8·34	6·29	4·23
Zalog	8·—	5·97	3·91
Ljubljana	7·50	5·65	3·85
Borovnica	6·22	4·61	3·16
Logatec	5·29	4·07	2·75
Rakek	4·75	3·59	2·43
Postojna	3·91	2.95	1·95
Prestranek	3·48	2·63	1·75
Št. Peter	3·28	2·48	1·69

Prošnja in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si priporočati se **prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za**

vezanje knjig,

kot: **Missale Romanum, brevirjev, časopisov, društvenih, uradnih, molitvenih in šolskih knjig; dalje pisateljem in založnikom za elegantno vezanje in broširanje vsakovrstnih knjig.** Prevzemam jih tudi v varstvo, **prodajo, razpošiljatev in založništvo. Galanterijska in kartonažna dela** izvršujem v **baržunu in svili.**

Pičli zaslužki so me prisilili, da se obrnem tem potom do p. n. občinstva.

V nadeji obilnih naročil priporočam se najodličnejšim spoštovanjem

Franjo Dežman, (9)

knjigovez v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 6.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po **5** gld. **50** kr., divane, garniture, modroce na peresih po **10** gld., žimnate modroce po **20** gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer

za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.

Cenilnik s podobani zastonj in franko.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupce so **oljnate barve v ploščevinastih pušicah** (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

OTOMANE,

!gld. 38 a.v.!!

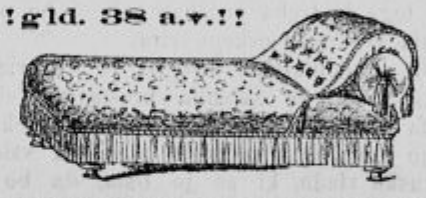

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečene z modernim in močnim blagom in **popolno pozamenterijo**, to je **s čopi in dolgimi franžami** iz blaga, izdeluje po — **38 gold. a. v.** — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorci blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — **Modroce na peresih** (Federmadratzen) **10 gl.** in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot špecijaliteto: **altarne preproge.**

Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje.

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS-A

Ljubljana,

Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah. (42)

Cenilniki gratis in franko.

Slomškovih zbranih spisov

IV. knjiga: **različno blago,**

(I. del: „Šola in odgoja“ str. 180; II. del: „narodna politika in narodno gospodarstvo“ str. 183—354; III. del: „razna poučna tvarina“ str. 357—428 dobiva se izvod po **1 gl.** pri izdajatelju: **Mih. Lendovšku, župniku v Makolah** (Maxau b. Pöltschach); III. knjiga, **životopisi**, str. 397 pa po **70 kr.** Po ravno isti ceni tudi po vseh slovenskih bukvarnah! Prva in druga knjiga ste pošli; **Val. Orožnovih** pesni je še nekoliko izvodov na prodaj po 40 kr.

Pete knjige: „Slomškovi **„pastirski listi“** ni môči izdajati, dokler za III. in IV. tiskovni stroški niso poravnani.

Izdajatelj: **Jožef Jerič.** Odgovorni vrednik: **Ignacij Žitnik.** Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.